Cofnodion y Grŵp Cymorth Cydweithredol Tai Rhanbarthol

Tachwedd 6 2020 10:00am – 11:40am

Cyfarfod trwy TEAMS

Cofnodion

Yn bresennol:

Wendy Hughes – Cadeirydd

Sam Parry – Is-Gadeirydd

Lynne Evans – Cynrychiolydd Darparwyr

Abbe Harvey – Sir Ddinbych

Arwel Jones – Ynys Môn

Debbie Williams – Wrecsam

Debbie Lambe – Conwy

Diane Jones – SCHTh

Elliw Llŷr - Ynys Môn

Elwen Roberts – VAWDASV

Emma Wood – Cynrychiolydd Darparwyr

Jenni Griffiths – Sir y Fflint

Jono Clarke – Y Gwasanaeth Prawf

Linda Hughes – Cynrychiolydd Landlord

Lisa Pearson – Sir y Fflint

Paul Firth – APB

Phil Forbes – IM BIPBC

Gwyn Roberts – Gwynedd

Shirley Jones – Wrecsam

Steffan L Williams – Cynrychiolydd Darparwyr

Tomos Hedd – Gwynedd

Rachel Pierce-Jones - RDC

Ymddiheuriadau:

Derbyniwyd ymddiheuriadau cyn y cyfarfod oddi wrth Martin Cooil CSFf, Ann Lloyd CSDd, Andy Jones CHTh, Rhiannon Edwards VAWDASV, Ben Carter APB, a Dafydd Gibbard CG.

1. **Croeso a Chyflwyniad a Datgan Cysylltiad:**

Croesawyd y tîm cadeirio newydd: Wendy Hughes Cadeirydd, a Sam Parry Is-gadeirydd. Sam Parry yw cynrychiolydd tai'r awdurdod lleol ar y RP hefyd. Diolch i Lynne Evans am ei rôl fel is-gadeirydd yr hen RCC.

2. **Cofnodion y cyfarfod blaenorol a chamau gweithredu eto i'w cyflawni:**

Cytunwyd ar gofnodion cyfarfod 4 Medi fel cofnod cywir yn dilyn un diwygiad i sillafu sefydliad yr aelod yn gywir.

Cyflwynodd Rachel yr holl gamau gweithredu o gyfarfod mis Medi, roedd y camau a oedd yn dal heb eu cymryd yn cynnwys: cyflwyniad ar gyfer pob aelod, a chael cadarnhad oddi wrth yr

awdurdodau sy'n weddill am ymrwymiad rhanbarthol i'r IDVA (Ymgynghorwyr Trais Domestig Annibynnol) a'r gronfa Gwella Diogelwch.

3. **Adroddiad Datganiad Cynnydd Blynyddol:**

Dosbarthwyd diweddariad ar y cynnydd yn erbyn pob maes blaenoriaeth gyda'r agenda. Diweddarodd Rachel ar bob maes blaenoriaeth. Mae'r prif ddiweddariad o'r eitem hon yn cynnwys:

- Achosion Troseddwyr Rhyw Cofrestredig ac achosion MAPPA - Archwilio mewn i gael tîm arbenigol mwy effeithiol.
    - Mae'r flaenoriaeth hon yn cael ei hadolygu ar hyn o bryd, mae wedi dod i'r amlwg bod hyn wedi'i gytuno'n gilyddol yng Ngogledd Cymru, ond nid yw wedi cael ei rannu'n eang ac nid oedd pob aelod o awdurdod lleol yn RHSCG yn ymwybodol o hyn.
    - Nawr bod y safbwynt cilyddol hwn wedi'i rannu, mae Rachel yn aros am sylwadau gan bob ALl ar yr ymagwedd a chynnwys y flaenoriaeth wreiddiol ar gyfer hyn. Efallai fod hyn eisoes wedi'i wneud.
- Rhaglen Allgymorth Grymusol Gogledd Cymru
    - Diweddarodd Paul Firth ar gynnydd hyn. Mae'r holl Gydgysylltwyr yn eu swyddi, felly hefyd y swyddogion lles a staff CAIS. Bydd Paul yn dosbarthu'r rhestrau cysylltiadau i Rachel ar gyfer pob swydd fel bod gennym y manylion cyswllt ar gyfer yr unigolion allweddol ar draws y rhanbarth.
    - Mae'r holl lwybrau yn eu lle hefyd.
- Gweithio'n agosach gydag Iechyd Meddwl a Digartrefedd
    - Rachel i drefnu cyfarfod gyda Phil Forbes i drafod (**CAMAU GWEITHREDU**)
- Strategaeth Digartrefedd Ranbarthol
    - Roedd Rachel yn gobeithio rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf heddiw am gynllun gwaith y Strategaeth Digartrefedd Ranbarthol, ond gohiriwyd hyn
    - Y cyfarfod nesaf ym mis Ionawr i'r RHSCG, Rachel i'w gael fel eitem ar wahân ar yr agenda i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y cynllun gwaith. (**CAMAU GWEITHREDU**)
    - O bosibl gwahodd yr ymchwilydd sydd wedi cael ei gomisiynu'n rhanbarthol i wneud rhai o feysydd y cynllun gwaith.
- Gwefan RHSCG
    - Mae Rachel wedi casglu rhai costau cychwynnol
    - Rachel i wneud papur argymhelliad i'r RHSCG yn ystod yr wythnosau nesaf ar gyfer hyn. (**CAMAU GWEITHREDU**)

4. **Dewisiadau amgen i'r Lloches Nos a chyllid a ddyrannwyd eisoes ar gyfer y Lloches Nos:**

Cafwyd trafodaeth yn dilyn y neges nad yw Llochesi Nos bellach yn cael eu hystyried yn fesur derbyniol o ddarpariaeth i letya pobl sy'n cysgu ar y stryd. Cyn Covid roedd 2 Loches Nos ar draws Gogledd Cymru, un yn Sir Ddinbych ac un yn Wrecsam. Rhoddodd pob ALl ddiweddariad:

- Sir Ddinbych – Dal i ddefnyddio llety Lloches nos, fodd bynnag, bu'n rhaid iddo leihau'r niferoedd a'i reoli'n wahanol. Mae fflatiau unigol ynghlwm hefyd y mae Sir Ddinbych yn eu defnyddio'n wahanol.
- Conwy - Ym mis Chwefror cyn Covid cafodd Conwy gynllun peilot dros dro gydag eglwysi lleol a oedd yn llwyddiannus iawn ac ar y pryd roeddent yn ystyried ei ymgorffori eto'r gaeaf nesaf. Fodd bynnag, tarodd Covid ac nid yw wedi parhau. Fodd bynnag, cafodd y rhan fwyaf o'r bobl a ddefnyddiodd y gwasanaeth dros dro hwn lety brys neu lety dros dro ac ers hynny maent wedi llwyddo i aros yn eu llety.
- Wrecsam – Caeodd Lloches Nos pan darodd y pandemig, a bydd y Lloches Nos yn cael ei ailddatblygu. Mae staff yn cael eu defnyddio mewn prosiect arall ar hyn o bryd.
- Ynys Môn – Dibynnu'n drwm ar wely a brecwast a cheisio symud i ffwrdd o hyn, mae ganddynt y Cabanau sydd wedi gweithio'n dda. (Mae Conwy hefyd wedi defnyddio Cabanau ac wedi bod yn llwyddiannus ar y cyfan)
- Sir y Fflint – Wedi bod â Lloches Nos cyn Covid, fodd bynnag, nid yw hyn wedi'i ddefnyddio. Defnyddiwyd y safle ar gyfer Cabanau a phrynwyd mwy ar gyfer y sir yn ddiweddar. Mae staff Wallich yn cynnig cymorth ac mae bellach yn ddarpariaeth 24 awr.
- Gwynedd – Yn debyg i Ynys Môn yn ceisio symud i ffwrdd o'r ddarpariaeth gwely a brecwast. Dim Llochesi Nos yng Ngwynedd.

5. **Ailgartrefu Cyflym:**

Roedd hyn ar yr agenda heddiw gan mai dyma'r term "poblogaidd" newydd, ac mae'n cael ei ddefnyddio'n helaeth gan Lywodraeth Cymru, ac yn ddiweddar cynhaliodd Cymorth Cymru weminar o ddysg yr Alban ar eu dull Ailgartrefu Cyflym. Roedd Ailgartrefu Cyflym hefyd yn argymhelliad o fewn y Grŵp Gweithredu Digartrefedd.

Ailgartrefu Cyflym yn ei hanfod yw'r dull yr ydym i gyd yn ceisio'i ddefnyddio, i symud pobl ymlaen yn gyflym i lety tymor hwy, heb ddefnyddio llety gwely a brecwast a llety brys arall. Awgrymodd Rachel fod y cyfarfodydd y mae hi wedi'u mynychu'n ddiweddar yn clywed llawer o awdurdodau'n cyfeirio at eu hymagwedd fel dull Ailgartrefu Cyflym, felly roedd eitem heddiw ar yr agenda yn gyfle i bob awdurdod rannu'r hyn y maent yn ei wneud mewn perthynas â'r agenda Ailgartrefu Cyflym hon: y prif fater i bob awdurdod fydd diffyg darpariaeth un ystafell wely.

- Wrecsam –Asiantaeth Gosodiadau Lleol Mewnol, mae HSG Wrecsam wedi bod yn gweithio'n agos gyda'r asiantaeth hon ac yn edrych ar gyfleoedd ariannu ar gyfer hyn. Ad-drefnu'r tîm HSG i gael staff Ailgartrefu Cyflym yn gweithio gyda'r asiantaeth gosodiadau lleol.
    - Yr wythnos diwethaf, galwodd Wrecsam yn y cyfryngau ar landlordiaid ac roedd hyn yn llwyddiannus iawn, gyda landlordiaid yn dod ymlaen i helpu.
- Gwynedd – Defnyddio sector preifat a'r cynllun prydlesu'r sector preifat
- Ynys Môn – Amrywiad ar y model Tai yn Gyntaf
- Sir y Fflint – Roedd gan Gam 2 gyllid ar gyfer peilot Ailgartrefu Cyflym. Mae ganddynt ddau swyddog Ailgartrefu Cyflym a chyda'r SARTH roedd cytundeb i 50% o eiddo ddod i ddigartrefedd. Roedd hyn yn llwyddiannus iawn, ond nawr mae'r eiddo'n prinhau. Roedd Sir y Fflint yn gartref i 28 o bobl drwy'r dull hwnnw.

- Sir Ddinbych – Roedd gan arian o Gam 2, tebyg i Sir y Fflint gyda'r SARTH, 57 o aelwydydd wedi symud ymlaen, ond mae ganddynt 175 o hyd mewn gwely a brecwast, ac mae tua 90 ohonynt yn bobl sengl. Mae gan Sir Ddinbych yng Ngham 2 swyddogion Ymarferwyr Digartrefedd sy'n cymryd asesiad lles cyfan ac sy'n cynnwys yr holl bartneriaid angenrheidiol. Edrych i addasu ar hyn ymhellach.
- Conwy – bob amser yn ceisio cadw pobl mewn llety brys mor fyr â phosibl ac os nad o gwbl ac yn syth i lety hirdymor, fodd bynnag, hyd nes y bydd y stoc ar gael, ni ellir cael model ailgartrefu cyflym effeithlon. Mae gan Gonwy dros 100 mewn llety brys ac mae'r mwyafrif yn bobl sengl.

Cytunwyd i gadw Ailgartrefu Cyflym fel eitem sefydlog ar yr agenda (**CAMAU GWEITHREDU**)

6. Cynllunio ar gyfer sbigyn mewn galw am wasanaethau:

Cyflwynodd Wendy yr eitem hon ar yr agenda, esboniodd fod ymchwil Bevan a Rowntree wedi'i rhannu â'r holl aelodau drwy e-bost yr wythnos hon, a beth ddylai'r RHSCG ei wneud i sicrhau ein bod yn barod ar gyfer pan fydd y cynnydd hwn yn fwy na thebyg o ddigwydd.

Esboniodd Rachel fod hyn yn fwy na thebyg yn mynd i fod yn flaenoriaeth i'r Strategaeth Digartrefedd Ranbarthol ac y gallai RHSCG gyflwyno'r argymhelliad hwnnw i'r Strategaeth Digartrefedd Ranbarthol bod hyn yn rhywbeth yr hoffem i'r ymchwilydd edrych arno. Dim gwrthwynebiadau yn y cyfarfod ar gyfer hyn. (**CAMAU GWEITHREDU**)

Dywedodd Paul Firth bod y sbigyn posibl yn y galw hefyd yn cael ei ymchwilio gan yr APB o safbwynt camddefnyddio sylweddau/alcohol. A dywedodd Diane Jones, fod SCHTh hefyd gyda'n holl wasanaethau, yn enwedig mewn perthynas ag Iechyd Meddwl.

Dywedodd Paul Firth hefyd fod strategaeth newydd Lleihau Niwed Alcohol gogledd Cymru yn cynnwys cysylltiadau â Thrais Domestig. Potensial i gydgysylltu rhywfaint o waith ar hyn i gael gafael ar gyllid ychwanegol. Mae gan arweinwyr diogelwch cymunedol ALl fwy o wybodaeth.

Soniodd Wendy hefyd am gyfle i ddefnyddio arian o'r loteri yma hefyd. Dolen gyswllt i'r cyllid yma: https://www.tnlcommunityfund.org.uk/funding/programmes/helping-end-homelessness#section-1

Cytunwyd i Rachel anfon y ddolen at bob aelod a chael sylwadau erbyn dydd Mawrth i weld beth yw'r camau nesaf ar gyfer y cyllid hwn sydd ar gael. (**CAMAU GWEITHREDU**)

7. Cynllun Gwariant Grant Cymorth Tai:

Roedd Rachel wedi llunio dadansoddiad o gynllun gwariant y Grant Cymorth Tai er gwybodaeth. Dosbarthwyd y papur hwn gyda'r agenda. Pe bai angen unrhyw gwestiynau neu ddadansoddiad pellach ar y cynllun gwariant dylid cysylltu â Rachel (**CAMAU GWEITHREDU**).

8. Ailddosbarthu:

Roedd Rachel wedi llunio papur i ddangos yr amserlen ar gyfer ailddosbarthu a chyflwynodd y tabl yn dangos sut fydd y grant yn edrych os caiff y fformiwla ariannu arfaethedig ei chymeradwyo gan y Gweinidog. Roedd pryderon gan aelodau RHSCG yn ôl y disgwyl. Y prif bwyntiau oedd:

- Parhau i lobïo hyn
- Cynigiodd Cymorth Cymru gael papur / pecyn cymorth Gogledd Cymru
- Dywedodd Sam Parry ei bod yn cadeirio Arweinyddiaeth Tai Cymru (Penaethiaid Tai ledled Cymru) a'u bod yn cael cyfarfod yr wythnos nesaf y bydd swyddogion Llywodraeth Cymru yn ei fynychu. Bydd HSG ar yr Agenda.
- Ni ddylid colli arian y Loteri gyda gostyngiadau enfawr ar y gorwel.
- Gofynnwyd beth sy'n digwydd yn y de yn y bar sgwrsio – mae darlun Cymru gyfan ar gyfer ailddosbarthu wedi'i gynnwys yn y papur a anfonwyd gyda'r agenda, yn dangos pa feysydd eraill y byddant yn eu hennill.
- Dylent wneud datganiad i'r wasg ar gyfer hyn
- Eitem agenda ar gyfer Is-grŵp RHSCG nesaf
- Datblygu cynllun cyfathrebu o amgylch hyn
    - Roedd hwn yn opsiwn tebyg a bydd ar agenda is-grŵp RHSCG ar gyfer mis Rhagfyr (**CAMAU GWEITHREDU**)

9. Grŵp Cydlynu Adfer – Ail-Bapur Diweddaru:

Cyflwynodd Rachel y Papur Cydlynu Adfer drafft i'r grŵp, a gofynnodd am sylwadau ar yr adran risgiau allweddol, roedd y rhain wedi'u coladu gan holl Arweinwyr Celloedd Awdurdodau Lleol. Ni ychwanegwyd unrhyw sylwadau pellach at yr adran risgiau allweddol ac eithrio pwysleisio bod pwysau staff hefyd ar y sector gwirfoddol (**CAMAU GWEITHREDU**).

Codwyd sylw hefyd am adborth gan y RCG ar y papur hwn. (**CAMAU GWEITHREDU**)

10. Unrhyw Fater Arall:

Aelodaeth –

- Y Gwasanaeth Prawf - Dywedodd Rachel ein bod yn aros am Andy Jones fel cynrychiolydd y Gwasanaeth Prawf, diolch i Jono Clarke am fynychu heddiw.
- Sector Rhentu Preifat – angen aelod ar yr RHSCG o'r sector hwn. At bwy y gallwn ni fynd? Dywedodd Shirley fod tîm rhanbarthol Safonau Tai y gallem ofyn iddynt o ran pwy allai fod yn bresennol?
- Awgrymwyd a allem gysylltu â Chymdeithas Genedlaethol y Landlordiaid?
    - Rachel i barhau â'r cam gweithredu hwn y tu allan i'r cyfarfod (**CAMAU GWEITHREDU**)

Cyfieithu –

- Ydyn ni eisiau i gyfieithydd yn y cyfarfodydd hyn ac ydyn ni'n hapus gyda'r papurau sy'n cael eu cyfieithu? Trafodwyd, cyn belled â bod y papurau sy'n mynd i'r parth cyhoeddus yn cael eu cyfieithu yna rydym yn cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg.

- Mewn perthynas â chyfieithydd yn y cyfarfodydd rhith, dywedodd Debbie Lambe fod angen iddo fod drwy Zoom ac mae hyn yn rhywbeth y gallem ei sefydlu gobeithio. (**CAMAU GWEITHREDU**)

Dyddiad y cyfarfod nesaf – 22 Ionawr